

דיויד גוס - הארטיפקט האפריקאי

לעיתים קרובות ארטיפקטים מאפריקה שויכו למחקר אתנוגרפי, ככלים שימושיים יום יומיים - סימבוליים ופולחנים. לעיתים יצירות אלו קוטלגו, נאספו והוצגו כפרטי 'אמנות שבטית' או 'פרימיטיבית', המזינה את הדיון באמנות המערב. בקורס זה ננסה להתבונן בארטיפקט האפריקאי משתי זוויות. הראשונה היא התפיסה האמנותית המתפתחת באפריקה המסורתית, הקולוניאלית והפוסט-קולוניאלית. השנייה דרך עיצובם של חפצים שימושיים.

בין הנושאים שידונו בקורס: התבוננות ביצירה אפריקאית, ערכים אסתטיים אפריקאים, קטגוריזציה בארטיפקט האפריקאי, שימוש וסימול (עיצוב ואמנות), הגדרת תקופות ואזורי יצירה באפריקה, שינויים קולוניאליים ביצירה האפריקאית, אמנות בדרום אפריקה בתקופת האפרטהייד, אמנות פוסט-פיוס בדרום אפריקה, אמנות ועיצוב אפריקאיים עכשוויים ועוד.

הציון בקורס:

- מטלת קריאה אמצע סמסטר – 20% (מועד הגשה יקבע בתחילת הסמסטר).
- עבודה סוף סמסטר – 80%.

רשימת קריאה לפי נושאים מרכזיים:

קריאה:	נושאי הקורס
<ul style="list-style-type: none"> • Willet, Frank. <i>African Art</i>, Thames & Hudson, 2002. pp. 26-41. • Van Wyk, Gary. Convulsions of the canon: "Convention, Context, Change" <i>African Arts</i>; Autumn 1994; 27, 4; pp. 54 – 67. • Van Damme, Wilfried. <i>A Comparative analyses concerning beauty and ugliness in Sub-Saharan Africa</i>, Africana Gandensia 4, Rijksuniversiteit, Gent, 1987.	1. מבוא כללי
חלק 1: תמות מרכזיות בארטיפקט האפריקאי	
<ul style="list-style-type: none"> • Trowell, Margaret. <i>African Design; An Illustrated Survey of Traditional Craftwork</i>, Dover publications, Inc. New York, 2003. pp. 13-17. • Drewel, Henry John; Mason, John. Beads, body, and soul: Art and light in the Yoruba Universe, <i>African Arts</i>; Winter 1998; 31, 1; pp. 18 – 27. • Frank, Barbara E. More than wives and mothers: The Artistry of Mande potters, <i>African Arts</i>; Autumn 1994; 27, 4; pp. 26 – 37. • Johnson, Marian Ashby. Gold jewelry of the Wolof and the Tukolor of Senegal, <i>African Arts</i>; Jan 1994; 27, 1; pp. 36 – 49.	2. אמנות שימושית
<ul style="list-style-type: none"> • Kaufman, Jason Edward. The sculpture of Ife changes ideas about African art, <i>The Washington Post</i>, Saturday, March 12, 2011. • Vogel, Susan Mullin. <i>African Art Western Eyes</i>, New Haven: Yale University Press, 1997. • De Grunne, Bernard. An Art Historical Approach to the Terracotta	3. פיסול

<p>Figures of the inland Niger Delta, <i>African Arts</i>; Autumn 1995; 28, 4; pp. 70 – 79.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Willet, Frank. <i>African Art</i>, Thames & Hudson, 2002. pp. 130-149. • Wilcox, Rosalinde G. Isn't S/He a Doll? Play and Ritual in African Sculpture, <i>African Arts</i>; Summer 1998; 31, 3; pp. 78 – 80. • Simon, Kavuna; MacGaffey, Wyatt. Northern Kongo ancestor figures, <i>African Arts</i>; Spring 1995; 28, 2; pp. 48 – 53. • Lamp, Frederick. Ancient Wood Figures from Sierra Leone: Implications for Historical Reconstruction, <i>African Arts</i>; Apr 1990; 23, 2; pp. 48 – 59. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rovine, Victoria L. Continuity, Innovation, Fashion: Three Genres of Malian Embroidery, <i>African Arts</i>; Autumn 2011; 44, 3; pp. 58 – 67. • Adams, Monni; Holdcraft, T. Rose. Dida woven raffia cloth from Cote d'Ivoire, <i>African Arts</i>; Jul 1992; 25, 3; pp. 42 – 47. • Aronson, Lisa. Ijebu Yoruba aso olona: A contextual and historical overview, <i>African Arts</i>; Jul 1992; 25, 3; pp. 52 – 63. • Renne, Elisha P. Aso ipo, red cloth from Bunu, <i>African Arts</i>; Jul 1992; 25, 3; pp. 64 – 69. 	<p>.4 טקסטילים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Cameron, Elisabeth L. Men portraying women: Representations in African masks, <i>African Arts</i>; Spring 1998; 31, 2; pp. 72 – 79. • Vogel, Susan Mullin. <i>African Art Western Eyes</i>, New Haven: Yale University Press, 1997. • Akpan, Joseph J. Ekpo society masks of the Ibibio, <i>African Arts</i>; Autumn 1994; 27, 4; pp. 48 – 53. • Yoshida, Kenji. Masks and secrecy among the Chewa, <i>African Arts</i>; Apr 1993; 26, 2; pp. 34 – 45. 	<p>.5 מסכות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Elleh, Nnamdi. <i>African Architecture; Evolution and Transformation</i>, McGraw-Hill, 1997. • Willet, Frank. <i>African Art</i>, Thames & Hudson, 2002. pp. 110-129. • Bourdier, Jean-Paul. The rural mosques of Futa Toro, <i>African Arts</i>; Jul 1993; 26, 3; pp. 32-45. 	<p>.6 בנייה וארכיטקטורה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Nevadomsky, Joseph; Aisien, Ekhaguosa. The clothing of political identity: Costume and scarification in the Benin Kingdom, <i>African Arts</i>; Winter 1995; 28, 1; pp. 62 – 73. • Nii Quarcoopome, E. Self-Decoration and Religious Power in Dangme Culture, <i>African Arts</i>; Jul 1991; 24, 3; pp. 56 – 65. 	<p>.7 אמנות גוף</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Salami, Gitti. Through African Eyes: The European in African Art, 1500 to Present, <i>African Arts</i>; Autumn 2011; 44, 3; pp. 88 – 91. • Dutton, Denis. Mythologies of tribal art, <i>African Arts</i>; summer 1995; 28, 3; pp. 32 – 43. • Brenson, Michael. Gallery View; Discovering the Heart of Modernism, <i>The New York Times</i>, October 28, 1984. • Rubin, William. Modernist Primitivism an Introduction, in 	<p>.8 ...ואירופה</p>

<p><i>Primitivism in 20th Century Art; Affinity of the tribal and the modern</i>, Vol. 1, The Museum of Modern Art, New York, 1984. pp.1-79.</p>	
חלק 2: מסורות אפריקאיות	
<ul style="list-style-type: none"> • Deacon, Janette. Southern African Rock-Art Sites, Published by the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS), 2002. • Willet, Frank. <i>African Art</i>, Thames & Hudson, 2002. pp. 42 -61. • Thackeray, J.F. New directions in the study of southern African rock art, <i>African Arts</i>; Jan 1993; 26, 1; pp. 74 – 75. 	<p>9. ציורי תחריטי הסלעים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Atwood, Roger. The Nok of Nigeria, A publication of the Archaeological Institute of America, Volume 64 Number 4, July/August 2011 • Ben-Amos, Girshick Paula. <i>Art, Innovation and Politics in Eighteenth –Century Benin</i>. Indiana University Press, 1999 • Vogel, Susan Mullin. <i>African Art Western Eyes</i>, New Haven: Yale University Press, 1997. • Nevadomsky, Joseph. Studies of Benin art and material culture, 1897-1997, <i>African Arts</i>; Summer 1997; 30, 3; pp. 18 – 27. 	<p>10. יצירה אזורית</p>
חלק 3: המודרני והעכשווי	
<ul style="list-style-type: none"> • Johnson, Nathaniel. <i>A Congo Chronicle, Patrice Lumumba in Urban Art</i>, Museum for African Art, New York December 2008. • Parisel, Philippe; Nzuzi, Lelo. Kinshasa: Walls that speak, <i>African Arts</i>; Summer 1995; 28, 3; pp. 44 – 55. 	<p>11. אמנות אורבנית</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Peffer-Engels, John. Insight: Four artists from South Africa / Simunye/We are one, <i>African Arts</i>; Winter 1997; 30, 1; pg. 75 – 77. • Ross, Doran H. On art and museums in South Africa before the elections, <i>African Arts</i>; Jan 1994; 27, 1; pp. 1-13. • Danilowitz, Brenda. John Muafangejo: Picturing history, <i>African Arts</i>; Apr 1993; 26, 2; pp. 46 – 57. 	<p>12. דרום אפריקה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>AFRICA NOW! Emerging talents from a continent on the move</i>, The World Bank Art Program, The World Bank, 12.09.2008. • Fall, N'Gone. Providing a Space of Freedom : women artists from Africa, <i>Global Feminisms : New Directions In Contemporary Art</i>. Reilly, Maura, and Linda Nochlin.(eds.) London: Merrell , 2007.Pages 70-77. • Araeen, Rasheed. Modernity, Modernism, and Africa's Place in the History of Art of Our Age, <i>Third Text</i>, Vol. 19, Iss. 4, 2005. pp. 411- 417. • Chica Okeke, "Modern African Art," <i>The Short Century, Independence and Liberation Movements in</i> 	<p>13. אמנות עכשווית</p>

<p><i>Africa 1945–1994</i>, ed. Okwui Enwezor, Munich: Prestel Verlag, 2003. pp. 29-36.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Willet, Frank. <i>African Art</i>, Thames & Hudson, 2002. pp. 220 – 245. • Enwezor, Okwui. Where, What, Who, When: A Few Notes on “African” Conceptualism, <i>Global Conceptualism : Points of Origin, 1950s-1980s</i>, Philomena Mariani (ed.) the Queens Museum of Art, New York, 1999. • Macmillan Hugh, The life and art of Stephen Kappata, <i>African Arts</i>; Winter 1997; 30, 1; pp. 20 – 31. • Court, Elsbeth. Pachipamwe II: The Avant Garde in Africa? <i>African Arts</i>; Jan 1992; 25, 1; pp. 38 – 49. • Kwame Anthony Appiah, Is the Post- in Postmodernism the Post- in Postcolonial? <i>Critical Inquiry</i>, Vol. 17, No. 2 (Winter, 1991), pp. 336-357. 	
---	--